

מא/תס

מדינת ישראל
הכנסת הראשונה

פרטי כל מס. 8/ג
מישיבת ועדת הכלכלה
מיום ט'ו בשבט תשי"א - 22,1.51
בסעה 11.00

חברי הועדה הנוכחים:

- היו"ר
- ס. בדר
  - ח. לנדאו
  - א. בהיר
  - צ. יהודה
  - ש. לביא
  - ז. גורן
  - י. ספיר
  - א. דיקנטי
  - ס. ארם

מזמנים:

- י. בר-ניב - מטעם משרד המבחן
- סר סינץ - מטעם משרד התחבורה
- סר נגבי - מטעם משרד המסחר
- ד"ר לוונטל - מטעם משרד המסחר והתעשייה.

סדר-היום:

- א. חוק לתקון פקודת הדרכים (רחבן והתויתן);
- ב. סקירתו של ד"ר לוונטל על מצב המסלול של חמרי הגלם.

היו"ר ס. בדר:

אני פותח את הישיבה.
אנו עוברים לדון בחוק לתקון פקודת

הדרכים (רחבן והתויתן):

1. פקודת הדרכים (רחבן והתויתן) (א)

תתקן כך:

(א) בסעיף 2, בהגדרת הביטוי "עבודת סופר של קבע", אחרי המלים "כל עבודת השקאה" יבואו המלים "אספקת מים, ביוב, ניקוז".

- (ב) בטעיף 4(1), במקום המלים "עטרה מסרים" יבואו המלים "עטרים מסר".
- (ג) בטעיף 5(1), במקום המלים "עטרים מסר" יבואו המלים "ארבעים מסר".

ח. לנדאו:
 חוק זה אומר, כי אם זניח, שהמססלה סוללת כביש ברוחב של שלשה מסר, הרי בגבול של עטרים וחמסה מסר סכל צד של סרכיז הכביש אסור להניח צנורות-הסקאה. אני סבור סדכר זה אינו סוצדק. אני סבין, סאסור לבנות בית, אבל לא ייתכן לאסור להניח צנור-הסקאה.

י. בר-ניב:
 יסנו חוק מסנת 1927 כדכר רחבן והתויתן של דרכים, ולסעטה חוק זה הוא ירוסה של החוק העותומאני. בחוק זה יסנה הגדרה של עבודות סיפור של קבע. נוסף לכך, בסנת 1943 חקקו חוק על סלילת דרכים, סיפורן והגנתן, וגם בו יסנה הגדרה כדכר עבודת סיפור של קבע. יסנה אי התאמה בין ההגדרה של עבודת סיפור של קבע בחוק מסנת 1943, ובין ההגדרה של החוק מסנת 1927; היינו, בחוק מסנת 1943 ההגדרה רחבה יותר. מה סאנו מציעים הוא, להתאים את ההגדרה כדכר עבודת סיפור של קבע בסני החוקים, כי סניהם באים לאותה מסרה באותו רוחב כביש. בחוק מסנת 1943 מדוכר על ארבעים מסר וגם בחוק מסנת 1927 מדובר על ארבעים מסר. בהגדרה סבחוק מסנת 1927 חסרים סלוטה אלמנטים: אספקת מים, ביוב וניקוז.

היו"ר ס. בדר:
 מדוע חוק זה אינו סכטל את החוק של סנת 1927?

י. בר-ניב:
 החוק מסנת 1943 מדכר על סלילת דרך וסיפורה, היינו על דרכים חדשות. אך החוק מסנת 1927 מדכר על רחבן והתויתן, היינו, על דרכים ישנות.

היו"ר ס. בדר:
 אם המסטה רוצה לסלול היום כביש חדס של סלוטה מסר, הרי בתוקף החוק מסנת 1943, היא אינה צריכה לסאול אותנו. זהו הסבר.

האם מוסיעים דכר מה לחוק מסנת 1943, או לחוק מסנת 1927? - אנו אינו בתבעים להוסיף ולא כלום על סני החוקים. אני רוצים להתאים את החוק של סנת 1927 לזה של 1943, למען יהיה תקפו בתוקף החוק מסנת 1927 לגבי דרכים סקייטות ככר.

י. בר-ניב:
 סאלה כזו אינה עוסדת. לך חק כי מה סאסור לעשות כלפי דרך חדסה, סותר יהיה לעשות כלפי דרך ססרחיבים אותה.

היו"ר ס. בדר:
 הבעיה היא אחרת. אם סוללים דרך חדסה, הרי כל הסטח הוא חדס. על כן אתה יכול לקבוע מראס, סגבול של ארבעים מסר אסור לבנות סתקנים כאלה. האם אתה קובע, סחוק זה חל באופן רטרואקטיבי על דרכים סקייטות ככר?

מא/אמ

מערת הכלכלה
22.1.51

הפדוניה פא אינו באיסור אבסולוטי. החוק
אוסר, שלא יעשו זאת בלי רשות.

י. בר-ניב:

היות ולטון החוק היא לבני העתיד, מה
יהיה דינם של הדברים הקיימים?

הי"ר ס. בדר:

ביחס לדברים קיימים החוק אינו מדבר
במפורש. יש פלינציפ בחוק: אם אתה הולך
למפגע, אתה צריך לסבול ממנו, אם המפגע בא אליך, צריך לסלקו. המדובר
הוא על בעיות שתעוררנה בעתיד.

י. בר-ניב:

אנחנו מבקשים לתקן שני דברים: מה שאסור
לעשות בדרך חדשה, אסור יהיה לעשות בדרך סדרתיים אותה, מתוך הנחה שאין
זה קיים עד עתה. אם אני מרחיב דרך קיימת, ולאדם יש בית באותו שטח,
הרי הוא אינו עושה כאן כל מעשה בלתי-חוקי. וכאן ישנן שתי דרכים: או
שאתי מפקיע את הקרקע, או שאני מוכרה לסבול מן המפגע, כי אני באתי אליו
ולא הוא אלי.

מסנת 1927,

החוק כפי שהם דורשים לתקנו, קיים בין
כה וכה מסנת 1943, והוא סבון לגבי כל
דרך חדשה. האיסור חל רק לגבי העתיד, סוף כניסת החוק הזה לתקפו. אסר
לעבר, אנו מקבלים הסבר, כי למססלה ישנן שתי אפשרויות: להפקיע את הקרקע,
אם זה הכרחי לה, ולסלם פיצויים עבורה, או שיש לה רשות לסבול מהמפגע.
כל מה שהיה בעבר, אין לו תוקף חוקי, כלומר, המססלה צריכה לסלם פיצויים
במקרה שהיא מפקיעה את הקרקע על סוף רצון טוב של האדם בעל הקרקע.

הי"ר ס. בדר:

החוק כשלעצמו, יש בו בסך הכל חמסה סעיפים.
אולי אקרא את החוק, ואז תבינו לסם מה

י. בר-ניב:

דורשים התקונים. (קורא את החוק).

בעצם, חוק זה חל רק על דרך אחת - תל-
אביב - חיפה. החוק אוסר, כי צור שניתן על-פי סעיף זה אפשר לפרסמו בעתון
הרשמי ואפשר לא לפרסמו. כמו-כן אוסר החוק, שחוק זה לא יחול על כל דרך
שלא הוטל עליה הצד.

ישנן דרכים, שעד לפני שנה לא הטלנו עליהן
את החוק, כי הן היו דרכים צדדיות, ועתה אנו מטילים אותן עליהן. על-ידי
הטלת החוק על סדר, עוד לא קרה ולא כלום, אלא רק אם מפרסמים צור, שמאותו
יום ואילך אסור לעשות כל עבודה של שיפור של קבע.

אם יש צורך להפקיע בית הנמצא על חלקת
קרקע, האם מטלמים בעד הקרקע, או בעד

ח. לנדאן:

מה סכלול בתוכה?

על כך ישנה תשובה בסעיף 5 של החוק.

י. בר-ניב:

החוק בא לסנות תווי ולהרחיבו מבחינת
הבסחון. הפקעת קרקע אינה בעשית לפי חוק זה, אלא לפי חוק הפקעת קרקעות
לצרכי צבור.

בחוק מסנת 1943 באמר שהגבול הוא שלטים

מסר, ואנו מציעים להרחיבו לארבעים מסר.

בזמנו סאלתי, האם יש צורך להגביל בין דרך סלולה ודרך עפר, והבטיחו לי לתת תשובה בטאלה זו.

א. בהיר:

גם בני סאלתי בזמנו, אם יש דרכים שהרוחב של הכביש הוא ארבעה מטר, הרי סכל צד הגבול הוא עשרים מטר, מדוע במקרה שרוחב הכביש הוא שנים-עשר מטר, גם אז יש צורך ברוחב של עשרים מטר מצדי הכביש?

ט. לביא:

החוק הוא כללי, אבל אינו יכול להיות מופעל בלי צו מיוחד. ברגע שהמסלה תחליט, כי לצרכי פיתוח הרוחב מכביש מסויים צריך להיות ארבעים מטר, הרי היא תפרסם צו סיתבטס על חוק זה. כל זמן שהמסלה לא הצטרף להרחיב דרך זו, או לפתח אותה, היא לא תפרסם את הצו. אין זה חוק אוטומטי.

היו"ר ס. בדר:

אני רוצה במקרה זה להגביל את המסלה, בטעה שאני רואה שהיא לוקחת ארבעים מטר מצדי הכביש.

ט. לביא:

רק לכביש אחד.

י. בר-ניב:

אני מרגיש כל הזמן, כי גוזלים קרקע של חיסה ושחי מזרע אחרים. עכשיו, הן בייעור והן בכבישים, אנו סאיננו ארץ גדולה, ססתמסים בקרקע, כמו רוסייה לכל הפחות. סיס לה קרקע בלי סוף. אני חושב שאנו צריכים לדעת את מצבנו, ולא לזלזל כך בקרקע הסצומסס הנמצא בידנו. מפני כך אני רוצה להגביל את המסלה במקרה זה.

ט. לביא:

החוק הזה אומר, שמטור להפקיע קרקע בגבול של X מטרים. וזוהי התשובה. אם ניקח את כביש נתניה, הרי הפקענו סס סלוסיים מטר. ובכביש העסק - חמטה-עטר מטר. חוק זה אינו אומר, סכל דרך אטר עליה יוטל החוק, בגבול של עשרים מטר, אסור לעסות עבודה של סיפור של קבע. חוק זה אומר "עו עטריים מטר". אי אפשר לקבוע בחוק סהו התורי סאפטר יהיה להפקיע. על ארבעים מטר לא הוכרז עד עתה חוק סאטר על כביש נתניה, ואטר אני חושב כי הוא יהיה היחירי.

י. בר-ניב:

ביחס לטאלה: סהו הגבול בין דרך סלולה ודרך עפר, הרי בדרך כלל היטובים באים למחלקה לעבודות צבוריות ומבקסים סיסילו את החוק על דרך קטנה. יסגן דרכים סוחזקות, וכל קבוץ וכל יסוב לוחס על כך שהדרך שלו תהיה דרך סוחזקת. המסלה אינה עוסה זאת, אם אין לוחצים עליה, כי זה מסיל עליה את החובה להחזקת הכביש, כלומר, אם יסנו כביש סעובר מספר יטובים ומסילים עליו את החוק הזה, זה מסיל על המסלה חובת החזקה. כך, סהקריטריון אינו דרך עפר או דרך סלולה. הקריטריון הוא, אם הדרך סוחזקת.

החוק הוא חוק של המסלה לגבי דרכים סהן, או דרכי דבים או דרכים סוחזקות על-יזה, ואינה קובעת את החוק הזה לגבי כביש פרטי.

מה פירוט - כביש פרטי?

י. ספיר:

אם ניקח לדוגמא את קרית ענבים, הרי הגישה מהכביש הראשי לתל-אביב עד קרית ענבים, זו הדרך פרטית של המסק, והמסק רסאי להתקין סטר על יד הכביש ולא לאפטר להכנס למי סאינו רצוי לו.

י. בר-ניב:

ההנדל הוא גם בבעלות על הקרקע.

בקשר עם דרכים מסוג זה, זוהי אחת משורה של בעיות מסובכות וזה יוצר כמובן זה, בתוך החוק הישראלי דבר מוזר מאד, באופן רגיל, כל דרך שאפשר להגיע בה לאיזו חלקה שהיא הסייכת או מוכרת לאדם מסוים, זוהי דרך של רשות הרבים, אם אקח, למשל, שטח קרקע שעשו בו פרזציה לסטחים קטנים יותר, למגרסים והדרכים שביניהן, אכן אם האדמה מוכרת לקק"ל ובין אם היא שייכת לעיריה, בוצרות בתוקף חוק דיון ערים, אלא אם זה שטח חקלאי. אותו דיון חל למעשה, גם על נהלל וגם על קבוץ מסוים, שבנהלל יש בכל זאת חלוקה של חלקות נפרדות. יש ברצוני להגיע לפלוני אלמוני מכרי שגר בנהלל בחלקה מס' 35. כדי להגיע אליו, ישנה דרך. הדרך הזאת היא צבורית, אי אפשר לסנוע מסני את הגישה אליה, אלא אם אני מתעלם מהחוק.

ברצוני לשאול בקשר לענין של רוטב 50

מטר למסילות ברזל.

זה סייך לחוק אחר.

א. בהירן

האם החוק הזה אינו חל על מסילות ברזל?

י. טפירן

לא.

היו"ר ט. כהן:

אני חושב, שאפשר לסכם את הדיון בחוק זה, כי לפי כל ההסברים שניתנו לנו, איננו רואה כל סיבה לא לאשר את החוק.

חוק לתיקון פסוקת הדרכים (רחבו והתנוימו)
- א ו ט ר -

הייתי מתקט, שליטיבה הבאה נקבל העתק על החוק להפקעות קרקע לצרכי צבור.

ח. לבדאורן

האם אי אפשר לבנות בגבול של 40 מטר, מתקן של קטע?

א. בהירן

התשובה היא, שפותרה להקים בנין קטן בתחום לחוק בנין ערים.

היו"ר ט. כהן:

חוק בנין ערים אינו נובע לסטחים חקלאיים, וכאשר אסרתי בנין, לא התכוונתי לבנין

א. כהירן

מבזרים, אלא למתקן קטן.

התשובה היא, שעל הגבול סותר להקים.

י. כהן-בן

מי מסלם את הארנובת-שכח?

א. כהירן

כאשר בעבור לחוק הסני, אענה על שאלה זו.

י. כהן-בן

כזה סליטמוני את הדיון בסעיף א' של סדר היום, ואנו עוברים עתה לסעיף ב' -

היו"ר ט. כהן:

סקירה על מצב המלאי של הסרי הגלם.

רשות הדבור לד"ר לוינטל.

ד"ר לוינסקי:

רבותי, בקטר למצב המלאי, אני מציע, שנכנס לעצם העניין, ונתחיל לפי חטיבות הענפים, אני מוכן לתת הסברים לעספרים המובאים בסקירה, אני מציע, שנתחיל בענף הטכסטיל.

יש לציין, שהמלאי של כותנה גלמית הנמצא בארץ גלמית הוא בסך הכל 575 טון. אנו נדרש כלל בעת, איבנו טייצרים ויסטרה טהורה, ורק בקנה מידה קטן מאד חוטי כותנה טהורה, אלא אנו טייצרים חוטי תערובת, המורכבים מ-40% כותנה ו-60% ויסטרה. לפי המלאי הנמצא בארץ אפשר יהיה, נגיד, לקיים את התעסוקה עד סוף חודש פברואר שנה זו. הנכם רואים בסקירה, שיטת סכומים ליבוא בחודשים הנאים ל-610 טון. הצריכה החדשית בדרך כלל אפשר להגיד שהיא בערך 300 טון לחודש בלי ויסטרה. כמות זאת תהווה מלאי לחודשיים. מעניין זה אני צריך לקבוע דבר פרינציפיוני, אנו מכינים כותנה גלמית אך ורק מאמריקה. שלטון קבלתי מכתב מהנציגות שלנו באמריקה ובו כותב סר היימן - ואני מתרגם - כי העניין של כותנה גלמית מציין את הקשיים בקטר עם המצרכים הזקוקים לרשיון יצוא. מתוך הכמות הכללית של 5000 בלות, שהן 1000 טון, והצריכה שלנו היא 5000 טון בשנה, כלומר, זהו החלק החמישי בלבד, שהוקצבו לישראל עד 31 למרץ, נשארו רק 999 בלות שלא שהחלטנו בהן עד עתה. על 999 בלות אלו ניתן רשיון ליצוא בקטר להזמנה לצבא שלנו, והן תגיענה לארץ בערך בעוד 6 שבועות.

ש. גורן:

האם ה-1000 טון הם מחוץ ל-610 טון, שיט סיכויים לקבל אותם?

ד"ר לוינסקי:

כן, כלומר, חוץ מהכמות של 999 בלות הזמנו עוד 610 טון, אבל כפי שהנכם רואים בהערה של הסקירה, כמות זו הזמנה, אבל עדיין לא אושרה על ידי המובילים.

ה. לנדאו:

זאת אושרה, שיט מלאי של 200 טון ולעוד 610 יש גם סיכויים.

ד"ר לוינסקי:

בקטר לזה, מעניין לציין, שבמכתב מהנציגות שלנו הודגש, שמצב דומה לזה קיים גם לגבי מצרכים אחרים, כלומר, שיט קשיים גדולים להשיגם, כי נוסף לכל הסיבות, חלק גדול מהחברים האלה נאגד על ידי המפקולציה האמריקאית.

אם נקבל את ה-999 בלות, שהן 200 טון, זה מתן לנו תעסוקה ל-20 ימי עבודה בערך. המצב בלתי נעים ביחוד מפני שיט סיכויים לא גדולים לקבלת ויסטרה, אבל סיכויים קטנים מאד לכותנה. וזה מביא אותנו לידי מצב בלתי נעים בהחלט, כי ישנם כמה מצרכים שאפשר לעשותם מחוטי תערובת, כמו, בגדי עבודה ובדי חקי, אבל את כל הכדיים החזקים, שצריכים לכבס אותם, אי אפשר לעשות מחוטי תערובת. חייץ מזה יש ענף שלם, ענף הטריקטוג'טזוקוק רק לכותנה טהורה.

מה שנוגע לסיכויי היבוא בטוח הכותנה, אי אפשר עדיין לקבוע. הנציגות שלנו מטפלת בדברים אלה ונקוה, שנקבל הקצבות נוספות מתוך הקרוטה האמריקאית. באמריקה חלקו קרוטות לכל מיני יבואים אנו קבלנו עד כה את החלק החמישי מהצריכה שלנו עד סוף חודש מרץ.

ד. ארם:

האם אמריקה היא המקור היחיד להשגת חסרים אלה?

ד"ר לוינסקי:

מקורם אפשר היה לקבל כותנה גם מאיטליה וצ'כיה. הכותנה שקבלו מאיטליה, באה ממצרכים המקודמת הנאים בחשבון הנ: מצריים, הודו ואמריקה, אבל הכותנה מהודו היא בעלת איכות גרועה מאד.

ד. ארם:

האם ניסו להשיג כותנה בארצות הגוש המזרחי?

רוסיה קנתה מוצרים

א. בהיר:

ביחס לויסטרה, אנו צריכים עכסו להסתמס
בחומר זה בתור חומר עקרי, כי זה עולה
מחודשים בזול יותר, חומר זה מביאים מבלגיה.

ד"ר לוינסל:

מה מייצרים מחומר זה?

ס. ארם:

ד"ר לוינסל: מויסטרה טהורה אפשר לעשות בדים, אבל לאקלים
שלנו חומר זה אינו מתאים ואפשר להסתמס
בחומר זה לסוף ה מצומצמת של מצרכים. אנו יכולים לקבל חמר זה גם
טהולנד לפי ההסכם המסחרי, אבל הם הצמידו את אספקת הויסטרה עם אספקת
משי סלאכותי, כלומר, חצי חצי. בעצם, איננו הוצייה בחוטי משי סלאכותי,
אבל בהתחשב עם זה, שאנו צריכים להשיג את הויסטרה בסוק ההולנדי,
אנו צריכים לבלוי עם את המוספת הזאת. אפשר אולי לקבל ויסטרה גם מסוייצריה
לפי הסלורה החדש טעומדים לקבל באמצעות הקק"ל.

זהו בעצה המצב לגבי ויסטרה וכותנה.
ביחס לחוטי כותנה, עלי לציין, שחברים לנו חוטי כותנה מספרים דקים
שאננו מייצרים אותם בארץ. חוטים עבים בדרך כלל, מספיק מה שיש במטוריות
ובידי היצרנים עד חודש פברואר. כתוצאה מסצב זה, איננו יכולים לייצר
מוצרים, שאפשר לייצר אותם רק מחוטים דקים, כמו, בדים למעילי גשם ובד
סופלסן, שאנו טעונינים בהם למטרת יצוא.

ביחס לצמר גלמי מנופץ המצב טוב. אמנם
חברים לנו חברים מסוימים, כמו, סיבי סיבין, אבל אפשר יהיה להשיגם.

בניגוד לכך, ביחס לצמר סרוק המצב רע מאד.
יש לנו סלאי רק לחודש אחד. מסתמסים בחמר זה רק לסו צריים המיועדים
ליצוא.

ברצוני להזכיר חומר נוסף שלא ציין;
בסקיטה ו אסר גם הוא מוצר סלאכותי הדומה לויסטרה, אבל יש לו יותר
אפסי של צמר ואנו התכוונו לקבל חומר זה בכדי להסתמס בו כחוטי תערוכת,
אך לדאונצנו המצב אינו טרסה לנו להסתמס בחומר זה, כי זה חמר יקר.
עלי להוסיף עוד הערה כללית.

אנו נמצאו בהודשיים שעברנו במצב קשה מאד,
כי הוטל עלינו לפי החלטת הכנסת והמסלה לספק את כל מה שפאפסרותנו
למעברות, נוסף לזה התחייבנו לספק בגדי עבודה, ועשינו זאת. בעצם, לא
ספקנו כמעט טוס דבר לסוק האזרחי, למרות זאת, אנני שמח לציין, שאין מורגש
סחסור בחנויות הקמעונאיות. אפשר להשיג את הכל תמורת נקודות.

ח. לנדאן: גם גופיות?

ד"ר לוינסל: דוקא במצרך זה יש מחסור, אבל בדרך כלל אין
מורגש מחסור. בינתיים התברר שהביקוס במעברות
אינו כל כך גדול כפי שאנו חשבנו קודם לכן. אמנם, עדיין לא התחילה עונת
הגשמים, יכול להיות שעם התחלת הגשמים ישתנה המצב, אבל ישנם סיכויים
שאנו נוכל לספק עכסו מוצרים במידה יותר ניכרת גם לצרכי הסוק האזרחי.

א. בהיר: מה היה היקף הייצור בסני החדשים?

ד"ר לוינסל: הייצור היה בדרך כלל רגיל, פרט לענף אחד,
ענף הסריקו, כי כפי שצינתני, יש הכרח להסתמס
בענף זה בכותנה טהורה.

א. בהיר: אם אתה אומר, שהיקף הייצור היה רגיל, אני
מבין, שאתה מתכוון גם לייצור בדים רגילים ובגדי
"אתא. הייתי רוצה לדעת, מה הן הכמויות שנשלחו בתור בגדי עבודה לפועלי

הבנין והתעסיה, ומה הן הכסויות שבלתי לצנטי החקלאות? אני שואל
שאלה זאת, כי הניעו אליו ידיעות, שאנשי החקלאות נמצאים במצב קשה
מאד ביחס לאספקת בגדי עבודה הכרחיים.

ד"ר לוינטל:

הערה קצרה בנפתח.
ברצוני לפיין, שאנחנו אי אפשר לקבוע עכסו
באיזו מידה אפשר יהיה לספק את צרכי בגדי הכותנה, אבל בפסגרת האפטרות,
אם לא נקבל מה סדרה לנו, נעמחד בפני פרובלמה - מה תהיה התוצאה סכך.
ועלי לומר, שנמסגרת האפטרות, נקבל את האפטרות התיאורטית סתוד
התפוקה ויהיה צורך להצטמצם - במוצרים חיוניים בלבד, ונצטרך לוותר
על כל מיני מוצרים אחרים. נקוה, שאולי נקבל מיסוי חלקי בחכים
אחרות, אם אפשר בזבוא ללא תשלום.

מה שנוגע לסמלות ביחס להיקף היצור בחדשים
האחרונים, אני בריך לברר זאת סחלקות הסובות ואני מוכן לתת את
התשובה בכתב.

ח. לנדאו:

מה יחס התעסוקה בין טריקוטג' לבין יתר
הענפים? מה הם הסיכויים לתעסוקה בענף
הטריקו לסבופות הקרוניים?

ט. לביא:

האם במסללה עובדים איזה שהם נסיונות
בכדי שנוכל לספק לעצמנו חמרים אלה, ולא
נהיה תלויים בסווקים החיצוניים?

י. ספיר:

מה שאני יכול להסיק מהאינפורמציה הזאת,
הוא, שאין לעת עתה שום סיכוי בטוח גם
להקצבה וגם להזמנה המאושרת של חמרי גלם לענף הטכסטיליים. אם אינני
טועה, גם אם נתקופה סטויטת בצליח להשיג משהו, יש להניח, שייווצר
חללי, אם זה יהיה בחוקס סרץ, אפריל, או יותר מזה. האם דבר זה
הובא בחשבון בכל התיכנון, היות ודבר זה יכול להכניס מהפכה?

דובר על זבוא ללא תשלום. האם טיפלו בדבר
זה? באיזה תנאים וכאיזה סטיבות הממשלה טעודדת את הצורה הזאת עם כל
הסכנות הכרוכות בה?

האם התעסיה שלנו מסוגלת לקלוט ולעבד כל
חומר, שאפשר יהיה להשיג, כלומר האם הסבובות של בתי החרושת מואמנות,
או אפשר להתאימן לכל חומר גלם?

צ. יהודה:

האם ידוע, שאיזה חמרים, איננו יכולים
לעבד חוטים?

מה חסר לנו לתעסית חוטים, לאריגה, לטוריה,
לפריגה ומהי הכמות? כלומר, איזה כוונ עבודה והסבוב הלינו
צריכים להוסיף בכדי לספק את צרכי הארץ בשנתים, שלט/הקרובות.

א. בהיר:

האם יש במסגרת המסחר והתעסיה תכניות בקטר
לענין הקיצוב? לפי המצב ששטנו עליו,
הרי אמרת, שיש ליניח שנצטרך להצטמצם ולהסאר בגבול של ארטיקליט מסוימים.

מה השינויים שחלו עד עכסו בקטר עם ענין
הנקודות? מהו הדבר שחייב את הממשלה להקסין את הצריכה? המסחר
סקיים עכסו לגבי חפציה סוביים, יהיה קיים סחר לגבי חפציה אחרים.

מהו מצב הפיקוח? האם מצב ריסום מלאי
טעטה בפיקוח הוא במצב כזה, שיטנה מכירה בטוק בלי נקודות?

מה מצב האכספורט? לפי הידיעות בעתונות
סתקבל הרשום פאילו ישנה הרחבת היצוא של סכסטיליים בזמן האחרון.

ברצוננו לדעת, האם החמר הגלמי לייצור סוכרים לייצוא, מובטח, או שיש קשיים גם בהטבת חסדים המלאי.

אלה.

מה לפי הערות, של צבדים ומוצרי קונפציה בארץ אם להסתמס לפי הקצבת הנקודות שהוחלט עליה - 100 נקודות.

אטות, שכחניות אין מורגש מחסור, כמה זמן יוכל להמסך מצב זה?

מהי המדיניות לגבי הקיצוב לעתיד לבוא?

היו"ר מ. ס. בדר:

איננו יכול להפריע בניסוח הטאלות שכל פחד ראשי לשאול, כפי שהוא רוצה, אבל אני הבינותי שהבעיה של חסדים גלם מופיעה בפנינו לא כבעיה של קיצוב, אלא כבעיה של תעסוקה, ומה שמתברר מהרשימה הוא, שעלולה להיות צפויה בליה לארץ. זוהי התמונה, איננו רוצה לדבר על העבר, אבל לגבי העתיד, אין זו שאלה של דוויזים בלבד, זוהי בעיה של אפשרות אספקה. מסוים כך אני שאול: במדינות שהיו במצב טוב עברו לייצור של "מקום", תחליפים, מהרשימה הזאת מתברר, שצמר גלמי וויסטרה היינו יכולים להשיג בכמויות כאלה שיכלו לייצור לנו סלאי לא ל-7 חדשים, אלא לסנה או לסנה וחצי, בכל אופן לאותה סנה שחצי שנה עלול המספר העולמי להתחזק, אם כן, באיזו סדה מתכווננים הענפים ובאיזו סדה מתכוונן מסרד המסחר ותהעספה לעבור לייצור תחליפים?

מ. אונא:

מה המצב ביחס לצמר מקומי, האם הוא מופט מקום בייצור, או בכלל אין לו כל חשיבות?

ד"ר לוינטל:

אין לו כל חשיבות.

מ. אונא:

ברצוננו לשמוע, מהי הפוליטיקה של הממשלה, נוכח המצב הקטסטרופלי הזה, מה היא חושבת לעשות? זהו בעצם צורך להזות הנוסא של דיונונו - כיצד חושבים להתגבר על הקשיים הללו.

ח. לנדאו:

שאלה אחת ביחס לנשדול כותנה בארץ. כאשר בקרבנו במסגרת הערבי, טענו לפנינו כותנה על 4000 דונם, אמנם, אין זה שטח שמתאים לגידולי כותנה, כנראה שאפשר למצוא שטחים נוספים, האם נעשה מחקר בממשלה, מה היקפו ומה מסקנותיו לגבי אפשרות של צידול כותנה?

ועתה ביחס לבעיה הכללית, בעיות התעסוקה והטבת חסדים הגלם.

האם לפני מספר חדשים, או שנה, בזמן שבעית אספקת חסדים גלם היתה בשבילנו רק בעית דוויזים, האם בעלי תעסית הטכסטיל הציגו לממשלה דרך שהם ייצרו סחורה לאקספורט, וידאש לעצמם לאקספורט ותמורתו הסכימו גלם לספק את צרכי השוק המקומי, בתנאי, שיאשרו שני טווקים לסחורה עם אטרג'ה גבוהה יותר לחו"ל, בכדי שיוכלו לייצר כשביל אקספורט, ולמה הממשלה לא קבלה הצעה זו. האם מוכנה היום הממשלה לעלות על דרך זו, שתמונת אקספורט היא לא תקח את הדולרים, אלא בנה ידאנו וישיבו היצרנים חסדים גלם?

עד כמה שאנו רואים, קשיי המדינה כפוליים. גם אם תפתר בעית השגת חסדים הגלם, הרי תעמוד בעית הדוויזים.

הממשלה כבר כיום אינה יכולה לספק את הסחורות תמורת 100 הנקודות שהקציבה לכל אדם, אם מצדד כמו גופיה, אי אפשר להשיגו.

בלי לבנים לא יתכן לחיות בארץ הזאת. האם הממשלה סבורה שהגיע הזמן לבטל את צו הקיצוב? הוא אינו נותן שום דבר. הוא מטיל על הממשלה חובה לספק את המצרכים.

ב. הרפז: מהי הערכה של המלאי שנמצא בבתי החרוטה ובחנויות וכיצד משתקף הדבר בחשבון הכללי?

מאוצות שונות מקבלים תושבים רבים מתנות של בגדים. האם אפשר להעביר את המתנות הללו לטוח זה?

ג. גורן: אנו צריכים להכין, שהפרובלמה העומדת לפנינו היא כפולה: בעית האספקה ובעית המטבע הזר.

ביחס לכותנה, שמענו שיסנו מקור אחד בלבד להשיג כותנה והוא, ההקצבות של אמריקה, שהיא נותנת קוטנות לסורה של ארצות, אבל אילו לא אמריקה, לא נוכל להשיג כותנה, וזוהי בעיה. זוהי השאלה ביחס לכותנה. לא שמעתי את הדבר ביחס לצמר, אשר גם הוא אינו מצרך של לוקסוס. גם הוא מצרך חיוני. מה הם מקורות האספקה לצמר, אילו היה לנו מטבע זר?

ד"ר לוינסקי: בכדי לענות על כל השאלות, דומני שיש צורך בישיבה נוספת של כמה שעות, כי נבונה בכל הפרובלמות שאנו נתקלים בהן, ונוסף לכך, בכדי לתת תשובות נכונות שאפשר לסווג עליהן, אני צריך להשיג את החומר מהמחלקות הסונות של מטרדנו, ונדמה לי שלא היה זה כראוי מאתן תשובה בעלמא. על כן, אמסור את השאלות למחלקות הסונות ואשלח תשובה בכתב ליו"ר הועדה. אולם, בכל זאת, ברצוני לענות על כמה שאלות עקרויות שבשאלו.

נכון, הפרובלמה החשובה ביותר היא, לחסל את תלונתנו הכלכלית בחו"ל ודוקא בזמן בו אנו נפצאים. בארץ עד כה הסגנו דבר אחד והוא - גידול פסתן. נדמה לי, שבנסיונות שנעשו הצליחו, ואנו הזמנו כבר את המכונות הדרושות לעבוד הפסתן.

מה שנוגע לגידול כותנה, שה דבר חשוב ורציני ביותר, אבל אין בידי חסר בכדי לתת תשובה נכונה ומהימנה.

הצדיקה בסריקה היא בדרך כלל 50 טון לחודש. ביחס לשינוי הפוליטיקה בטוח הקיצוב. מעובדת כעת תכנית לשינוי השיטה הזאת, אך עבודה שהם נגמר. מה שנעשה עד כה, נוגע לדברים אחרים. אמנם, הוזלנו את ערך הנקודות לגבי כמה מצרכים, ואפשר לומר, שרק לגבי מצרכים מסוימים, כמו, מצרכים שהם כפופים לשינוי האופנה, או מצרכים עונתיים, או, נגיד, מצרכים שאיננו מיצרים יותר, ויש עוד סטוק בארץ, כמו, גרסי, אשר נהי סחורה כאבן שאין לה הוסיף, ולא דצינו שתסאר בידי הסוחרים/נוסף לזה שהיא עלולה להתקלקל היא עלולה להסתבך לסוג הסחור, כי אי אפשר להכריח אדם שיחטיק סחורה לזמן בלתי מוגבל.

קיסת מגמה להתאים יותר את ערך הנקודות לערך התצרוכת לא רק בדוויזים, אלא גם בהתחשב עם הדרוש לצרכן, ובגלל כך הוזלנו את ערך הנקודות לגבי כמה מצרכים. אנו בדרך כלל לא ניצר את המצרכים האלה. התכנית החדשה, תתחשב גם אם נקודה זו, עם התצרוכת של הצרכן וגם עם ערך המצרך בדוויזים.

ביחס לשימוש בתחליפים, רעיון זה מצוי בתחילתו, ובעצם התחלנו בזה, והשתמשנו

בחוטי תערובת.

רק לפני כמה חדשים התחלנו לטוות חוטי תערובת המורכבים מסותנה וויסטרה, והכוונה היא להרחיב את השיטה הזאת אם יהיה צורך בכך מבחינת חוסרת המצב.

זוהי שאלה רצינית מאד. יש להתייחס לשאלה זו בהסתייגות מסוימת. לדעתי, אנו צריכים להיות סוכנים להחמרת המצב ולתכנן כבר עכשיו את הדברים כך, כאילו נכנסו כבר למצב החסור.

ש. לביא: איזה תחליפים ישנם עוד?

ד"ר לונטל: חוץ מויסטרה ישנו חומר מלאכותי ששכול לשמט כתחליף, אבל יש בו מחסור.

אותה התרופה מתעוררת גם לגבי ענפים אחרים, למשל, בשטח הכנייה.

הי"ד מ. בדר: אנגליה היא ארץ קלאסית לגדב הצמר, ובכל זאת בתקופת מחסור, יצרו גרביים מניילון. הבעיה אינה רק הסיכויים, אלא מה אפשר להשיג. אם אנו צריכים לכוון דבר מה, אנו צריכים לחפש יחד עם משרד המסחר והתעשייה את הדרכים, כמו, מחסן מיוחד של חמרי גלם שאפשר להשיגם עוד היום, להביאם ארצה ולבנות עליהם את התעשייה המקומית. עלינו לראות את המצב לאמיתו, ולמצוא את הדרך שעל ידה נוכל להבטיח את עבודת התעשייה שלנו לפחות לסנה.

ד"ר לונטל: שאלה זו גורמת לכך, שאגיד עכשיו דבר, שחייבתי לומר אותו בסוף דברי.

אנו צריכים להיות סוכנים לקראת החמרת המצב. המסקנות הנובעות ממצב זה הן הכרחיות. אי אפשר להגיד, שלא נקבל כבר עכשיו כמות מסוימת. אני סקוה שבקבל, אבל למרות זאת צריכים להיות סוכנים, אבל בכדי שנהיה סוכנים יש צורך בהכנסת כמה שינויים, גם אדמיניסטרטיביים, גם כלכליים וגם פוליטיים.

ביחס לשיטות האדמיניסטרטיביות אני יכול להגיד, שהצעד הראשון נעשה כבר. לפי החלטת הכנסת, אם אינני טועה, הוחלט למצוא שיטה פשוטה ויעילה יותר בכדי לנצל כל אפשרות של יבוא, ולצורך זה הוקמה ועדת עדיפויות. בוועדה זו מחלקים את הדוויזים בכל הצורות, לא רק דוויזים מסט, אלא גם אטדאים קונסיגציה מלוות, וכל יתר הדברים שאפשר להשיג בהם תחורה. בעצם, הכוונה היא, שאחרי שחולק הכל בוועדה, המשרדים בעצמם מוציאים את הרסיונות ללא כל דחוי. אנו התחלנו לעבוד בשיטה זו. אמנם, המשרדים עדיין אינם מוציאים את רסיונות היבוא, אלא לפי הקצבות שהוחלט עליהן בוועדה זו. המשרדים מגישים את הרשימות ויום לאחר, שהאוצר מאשר אותן, אנו מוציאים את הרסיון. ודאי ידוע לכלכם מה הסיבה שהביאה לכך. עד כה קרו מקרים, שלפי השיטה הנוכחית נשארו רסיונות במספר גדול בידי האוצר, ואף אחד אינו יודע מתי אפשר יהיה למוציאם. הדבר הזה גורם סירחה לקהל הטתובב במשרדים משרד אחד למשנהו, ועל-ידי כך הוקטנו כל מיני אפשרויות של ניצול היבוא. אנו צריכים לדאוג לכך שנגיע למקסימום של אפשרות היבוא. יש גם צורך להתחקות על עקבות כל יבוא ויבוא, כלומר, לבדוק אם היבואן מנצל בעוד מועד את האפשרות, ואם לא יש צורך לבטל את הרסיון, ולתת את הדוויזים למישהו אחר לשם ניצול. בנוסף לכך היה עיכוב רציני אשר גרם לכך, שהרבה רסיונות לא נוצלו, כלומר, היו מקרים שהיה צורך לתקן את רסיונות היבוא, המחירים נשתנו, או שהיה צורך לשנות את שם הספק, להקטין את הכמות ולהאריך את תוקף הרסיון. בעבר דבר זה ארך זמן רב. עכשיו הוחלט, וכזה התחלנו כבר, שכל המשרדים הכלכליים יוכלו לתקן בעצמם את הדרוש תיקון.

ביחס לסיפורים לגבי האדמיניסטרציה
נדמה לי, כי צריך להקים עכשיו מנגנון יעיל יותר לסם ניצול היבוא.
שהניצול אחד של המטבע, יש צורך בשתי דרכים אחרות: ראשית כל, כיצד
להתגבר על המחסור בדביזים. זוהי בעצם בעיה פוליטית, ואין זה מתפקידי
לקבוע עמדה בעניין זה. זהו בעצם תפקיד הממשלה והטריט המסוימים על
המסדרים הכלכליים. ישנה תכנית מסותפת למסדר המסחר והתעסיה, להסיג
דביזים על-ידי הנגרת הייצור, שיפור פריון העבודה ויבוא ללא תשלום.
עד כה היבוא ללא תשלום הורטה אך ורק לגבי חסרי בנין לפי השיטה
של "פיפטי פיפטי". לגבי מצרכים אחרים אין דורשים זאת אלא רק לגבי
חומר בנין. כעת ישנה מחלקה מיוחדת על-יד מסדר האוצר לפסיבי יבוא ללא
תשלום, אשר המטונה עליה הוא טר שנהג. הייתי מציע לוועדה להזמין את
טר שנהג בכדי שירצה בפניה על כל העניינים הכרוכים ביבוא ללא תשלום.

ישנה טאלה שליטית וחוסכני שהמדרדים
חייבים להתכונן לדבר זה - כיצד לחיות בכבוד בלי דביזים, או, נגיד,
להסתפק בסועט. עמדתי כבר על הקו הזה, ואמרתי, כי בה במידה שאינם
עומדים לרשותנו דביזים במידה מספקת אנו צריכים לספק את הייצור
שלנו ולסנות את סנות הייצור, כמו, בטוח הבניה. יש מחסור בכרזל
עגול. אנו קנינו את כל הכרזל העגול הדרוש לנו למסך שנה, אבל לא
קיבלנו אותו, וזרפת אי אפשר להוציא במסגרת המילווה. את החומר הזה
קשה להסיג גם כאשר ישנם דודיזים. אנו הוצאנו דסיון על 500 טון על
סמך החוזה עם דבלונס. וקוינו לקבל את החומר בחדשים נובמבר דצמבר,
אך עד עתה קבלנו רק את החלק העסירי. יתכן, כי ביום בהיר אחד נעמוד
בפני מצב חמור יותר מאשר ישנו כיום. במקרה כזה, התעסיה צריכה לחסוב
על סיכני שיטות הייצור, למשל, בלי בר.

אינני רוצה לתת תשובות על העניין הזה
בצורה פיליסופיסטית. זה באמת דורש חקירה מדויקת.

על כל פנים, לכרות חושרת המצב איננו
צריכים להיות מיואסים כל כך. שמעתי מפי ד"ר גרינברג שנמע לבלגיה, שיכול
להיות שמסוף מאי, ואפשר יהיה לקבל כמה מצרכים בכמות מסביעה רצון.

בהמסך דברי אני יכול. לצצוע כפיצור נכמה
נקודות הנוגעות לענפים מסוימים, אבל הייתי מציע שא עשה זאת לגבי
ענף העץ, אשר לדעתי חסיבותו אינה נפפלת מחסיבותו של ענף הטכסטיל.

א. בהיר:
שמענו פה על סינויים. סייעשו לגבי תכנית
הקיצוב, חושכני לסיס להביא את הדבר לפני
ועדת הכלכלה בטרם שיעשו צעדים קונקרטיים ביחס לביצוע.

צ. יהודה:
ברצוני לשאול את ד"ר לוינסל כמה טאלות
ואני מבקש את תשובתו עליהן בישיבה הבאה:

א. בעקבות מה שמענו על גידול הפסתן, הייתי
רוצה לדעת כמה פסתן יכולה הארץ להצמיח;

ב. בכמה דונמים, לפי הערכת המומחים, זקוקים
לגידול הפסתן?

ג. האם הטיכון שהזמינו מחו"ל, יספיק
לעבוד אותה הכמות שהארץ יכולה להצמיח.

את 3 הטאלות הללו אני מיחס גם לכותנה.

ביחס לסיני סיבין, הארץ אינה יכולה להתקיים
לארק בלי בגדים, אלא גם בלי חבלים, ואנו מביאים את כל החבלים מחו"ל.
הייתו רוצה לדעת, מה נעשה בכדי לזרוע בארץ סיבי סיבין.

א. בהיר:

כאשר דברנו בישיבה הקודמת על ענין הועדה לנייד היה ברור, שהיא תהיה מורכבת מטבעה חברים ונסתם 5 באי כוח-הסיעות הסונות ו-2 באי כוח סיעת מפא"י. בינתיים נסטר לי שבפגישה שהיתה קבעו ועדה של 8 חברים ובתוכה רק שניים חברי מפא"י. אני בקשתי את חבר הכנסת ארם להסדיר את הדבר הזה. אם מגדילים את הועדה, צריך לדאוג לכן שסליט מחבריה יהיו חברי מפא"י לפי הרכב הכוחות בכנסת. אם הענין לא יסתדר, ואני מניח שלא יסתדר, אני מציע, שועדת הכלכלה תוסיף לוועדה זו את חבר הועדה גורן.

ס. ארם:

וסבע, לוועדה זו תהיה מורכבת ס-7 חברים. אם אתה מציע, שיהיו בה 8 חברים, הרי אתה מערער את כל היסוד, כי אז בגלל כוח יאר הסיעות תדרושנה גם הן להוסיף בא כח. לדעתי, אפטר לדרוש הועדה תהיה מורכבת ס-11 חברים, כי אז ישתנה כל המבנה.

אני מציע, שהיו"ר יעמוד על כך שיהיו רק

7 חברים בוועדה זו.

י. ספיר:

בועה התקיים דיון על ענין הפראנסות. בינתיים ישנה הפוגה, אבל הנעיה לא ירדה מעל הפרק. ברצוני לדעת, אם הועדה תמשיך לדון בנעיה זו.

ס. ארם:

אנו, ונו בוועדה סומצמת בת 4 חברים והחלטנו הועדה הזאת תפגש עם שר האוצר ו חברי שלא תהיה כפילות, כי גם הממשלה מתכוונת להקים ועדה לחקירת הענין, אבל אנו נעמוד על דעתנו, שועדת הכלכלה של הכנסת צריכה להיות שותפת לכל החקירה הזאת.

הישיבה נבעלה בשעה 13.45